

Åtgärdsplan mot vårdrelaterade infektioner

Drygt en tredjedel av alla vårdskador utgörs av vårdrelaterade infektioner. En vårdrelaterad infektion är en infektion som uppkommer hos en person till följd av diagnostik, behandling eller omvårdnad inom vård och omsorg. Vårdrelaterade infektioner och smittspridning är kostnadsdrivande, förekommer i alla patientnära verksamheter och leder till förlängda vård- och behandlingstider. Antibiotikakrävande infektioner som uppstår i vård och omsorg bidrar dessutom till selektion och spridning av antibiotikaresistenta bakterier.

Åtgärdsplan mot VRI utgör en viktig del av verksamhetens samlade patientsäkerhetsarbete. Riskfaktorer för vårdrelaterade infektioner kan i många fall kopplas till andra patientsäkerhetsrisker. Man bör dra nytta av dessa synergieffekter vid planering och implementering av förebyggande åtgärder. Ledningens engagemang och systematiska kvalitetsarbete utgör en avgörande framgångsfaktor.

Region Kronobergs åtgärdsplan för att förebygga vårdrelaterade infektioner utgår från [Vägledning för vårdhygieniskt arbete](#) som publicerades 2023 av NAG Vårdhygien i kunskapsstyrning SKR. Den ersätter den tidigare handlingsplanen från 2018 som baserades på SKRs "Åtta framgångsfaktorer som förebygger vårdrelaterade infektioner".

Åtgärdsplanen är kopplad till de i åtta avsnitten i Vägledning för vårdhygieniskt arbete. Varje avsnitt beskriver åtgärder på övergripande nivå (hälso- och sjukvårdens ledning) respektive klinik-/verksamhetsnivå. Kopplingen till Vägledning för vårdhygieniskt arbete anges för respektive punkt i åtgärdsplanen.

Vägledning för vårdhygieniskt arbete - innehållsförteckning

1. Åtgärdsplan för att förebygga vårdrelaterade infektioner och smittspridning
2. Evidensbaserade styrande och stödjande dokument
3. Utbildning och träning
4. Övervakning och registrering av vårdrelaterade infektioner
5. Multimodalt arbetssätt för implementering och systematiskt förbättringsarbete
6. Systematiskt kvalitetsarbete – mätning och uppföljning av strukturer och processer
7. Bemanning, arbetsbelastning och beläggningsgrad
8. Lokaler och utrustning

Åtgärdsplan mot vårdrelaterade infektioner – övergripande nivå

Ledning och rutiner

- Åtgärdsplanen är integrerad i hälso- och sjukvårdens ledningssystem (1).
- Vårdhygieniska rutiner är uppdaterade och tillämpas i verksamheten (2).

Personal och utbildning

- Verksamheterna tilldelas resurser för att åstadkomma en bemanning som är tillräcklig för att upprätthålla en god vårdhygienisk standard (7).
- Utbildning inom BHK, katetersättning, infarter, pneumoni och smittförebyggande åtgärder är obligatorisk för berörd personal inom Hälso- och sjukvården (3).

Lokaler och utrustning

- Vårdverksamhet och tillhörande serviceverksamheter bedrivs i lokaler som är anpassade till verksamhetens hygienkrav (8).
- Region Kronobergs målsättning är att sluten-vård bedrivs på enkelrum med tillhörande hygienutrymme (8).
- Vårdhygien kontaktas vid planering för om- och nybyggnation samt ändringar i verksamheten som kan påverka den hygieniska standarden (6,8).
- Vårdhygieniska krav ställs vid anskaffning av medicinsktekniska produkter samt övrigt material och utrustning som kommer i direkt eller indirekt kontakt med patient eller vårdverksamhet (8).

Mätning och uppföljning

- [Infektionsverket](#) är implementerat (4).
- Verksamheterna bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete för att höja den vårdhygieniska standarden (5).
- Måttal :
 - följsamhet BHK
 - vårdrelaterade infektioner
 - postoperativa infektioner (6).

Åtgärdsplan mot vårdrelaterade infektioner – klinik-/verksamhetsnivå

Ledning och rutiner

- Åtgärdsplan mot VRI ingår i verksamhetsplanen (1).
- Vårdhygieniska rutiner är kända i verksamheten och tillämpas bland samtliga medarbetare samt, där tillämpligt, patienter och anhöriga (2).

Personal och utbildning

- Verksamhetens bemanning och personalens kompetens är tillräcklig för att ge medarbetarna tid och möjlighet att tillämpa rutiner och åtgärder som förebygger vårdrelaterade infektioner och smittspridning (7).
- Berörd personal deltar i utbildningstillfällen inom BHK, katetersättning, infarter, pneumoni och smittförebyggande åtgärder (3).

Lokaler och utrustning

- Vård- och omsorgsverksamhet och serviceverksamhet bedrivs i lokaler som är anpassade till verksamhetens hygienkrav (8).
- Vårdhygien kontakts vid planering för om- och nybyggnation samt ändringar i verksamheten som kan påverka den hygieniska standarden (6).
- Vård- och omsorgslokaler städas enligt [Städning i vård och omsorg](#) (SIV) (8).
- Verksamheten medverkar i åtgärder för att förebygga infektioner med Legionella och andra vattenburna organismer (8).
- Det finns tillgång till medel, metoder och apparatur för rengöring, desinfektion och sterilisering av utrustning (8).
- Medarbetarna har förutsättningar att följa föreskriften Basal hygien i vård- och omsorg (SOSFS 2015:10) samt har tillgång till personlig skyddsutrustning (8).
- Överbeläggningar och utlokaliserade patienter undviks (7).

Mätning och uppföljning

- Resultaten från [Infektionsverktyget](#) analyseras fortlöpande och återkopplas till medarbetarna (4).
- Verksamheten deltar i mätningar av följsamhet till BHK (6).
- Patientrelaterade riskfaktorer för vårdrelaterad infektion utvärderas systematiskt, exempelvis genom [riskbedömningsmall](#) eller Gröna korset. Förebyggande åtgärder vidtas vid behov (6).
- Hygienrund eller standardiserad egenkontroll genomförs löpande (6).
- Åtgärdsplan tas fram vid påvisade brister i vårdhygienisk standard. Vid allvarliga brister görs riskanalys i tillägg till åtgärdsplanen (6).
- Identifierade problemområden ingår i verksamhetens systematiska förbättringsarbete (5).